

**ЗВЕДЕНИЙ ЗВІТ ПРО МІЖНАРОДНУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ
за 2015 рік (за винятком кафедри англійської мови)**

**Звіт про міжнародну діяльність кафедри іноземних мов для
гуманітарних факультетів**

Основні напрями:

1. Міжнародні конференції:

(а) Завідувач кафедри Б.І. Лабінська брала участь у роботі літньої школи, яка відбувалася в рамках тристороннього партнерства університету Румунія-Німеччина-Україна з 21 по 30 вересня 2015р.

б) Доцент кафедри О.Д. Петренко брала участь у міжнародній конференції у м. Кельце (Польща) з 12.10 2015 р. по 14.10. 2015 р.

2. Міжнародні проекти:

Проект Британської Ради

Викладачі кафедри ас. Тумак О.М., ас. Гоменюк О.Я., ас. Ілащук Н.В., ас. Дерешівська Л.В., ас. Незвеська А.М., ас. Томусяк А.О. взяли участь у пілотуванні проекту Британської Ради.

3. Міжнародні публікації:

Суттєвим внеском викладачів кафедри в розвиток зовнішніх відносин є публікації закордоном, серед яких:

• **статті в міжнародних журналах:**

1. **Labinska B.** Content and structure of German textbooks in Ukrainian-speaking schools of Bukovyna (the second half of the XIX – early XX century) / Bohdana Labinska // News of Science and Education. Pedagogical sciences. – Scheffield Science and Education LTD. – 2014. – 22 (22) 2014. – P. 24–31.

2. **Danylovych O.D.** Strong ties of adjectives with lexical-semantic groups of nouns on the semantic and syntactic levels in the scientific style/ O.D.

Danylovych // News of Science and Education – Philological sciences. – UK: Sheffield “Science and Education.” – ISSN 2312- 2773 №2 (26). – 2015. – 65-69

3. **Данилович О.Д.** Сильные связи на семантическом и лексическом уровнях в научном стиле английского языка/ О.Д. Данилович //Оралдын Ғылым Жаршысы – Филологические науки. – Казахстан: Уральск ТОО «Уралнауцкнига.» – ISSN 1561-6908 №3 (134). – 2015. – 53-59

• **міжнародні конференції:**

1.**Лабінська Б. І.** Особистісно-орієнтований підхід у викладанні іноземних мов за професійним спрямуванням / Богдана Лабінська // Naukowa Przestrczen Ueropy – 2015 : Materiały XI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji (7-15 kwietnia 2015 roku). Pedagogiczne nauki : Przemysł. Nauka i studia, 2015. –Vol. 11– P.69–71.

2. **Черська Ж.Б.** Синтаксична сполучуваність прикметників на позначення позитивних рис характеру людини / Черська Ж. Б. // “Cutting-edge science - 2015” : Materials of the XI international scientific and practical conference. Philological sciences. – Sheffield: Science and Education LTD, 2015. – Vol. 19 – p. 41– 43.

3. **Гладкоскок Л. Г.** Співвідношення параметрів сполучуваності прикметників зі значенням “темний” у сучасній англійській мові / Л. Г. Гладкоскок // “Science without borders – 2015”. – Materials of the XI International scientific and practical conference. Volume 14. Philological sciences. Sheffield, England. Science and education LTD. – P. 84- 87.

4. **Бухінська Т. В.** Вживання складнопідрядних речень, як одна з ознак ідіостилю Ф.Кальбека / Т. В. Бухінська / Materials of the XI International scientific and practical conference,”Cutting-edge sciences”. Volume 19. Philological sciences. – Sheffield, 2015. – с. 36-38

5. **Гоменюк О.Я.** Використання методичних ідей Є. М. Гріффіс-Бельбін у процесі навчання англійської мови на Буковині (перша половина ХХ ст.) / О. Я. Гоменюк // “Cutting-edge science – 2015”: Materials of the XI

international scientific and practical conference. Pedagogical sciences. – Sheffield: Science and Education LTD, 2015. – Vol. 14. – S. 22-24.

6. **Мурадханян І.С.** Навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх правознавців / І.С. Мурадханян // “Cutting-edge science - 2015” : Materials of the XI international scientific and practical conference. Philological sciences. – Sheffield: Science and Education LTD, 2015. – Vol. 17. – p. 54 – 56. – Режим доступу:

http://www.ukrnauka.ru/2015_PERN/2015-05-01_A4_tom-17.pdf

7. **Тумак О. М.** Дидактичні принципи навчання англійської мови в чоловічих школах Буковини (кінець XIX – початок XX СТ.) / О.М. Тумак // “Cutting-edge science - 2015” : Materials of the XI international scientific and practical conference. Pedagogical science. – Sheffield: Science and Education LTD, 2015. – Vol. 14. – p. 15–18. Режим доступу:

http://www.ukrnauka.ru/2015_PERN/2015-05-01_A4_tom-16.pdf

8. **Томусяк А. О.** Риторичне питання як засіб експресивного синтаксису // Materialy XI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Wschodnie partnerstwo – 2015» Volume 2. Pedagogiczne nauki. Historia. Filozofia. Filologiczne nauki. Psychologia i socjologia: Przemysl. Nauka i studia. – с. 73-75.

Перспективним у цьому напрямі може стати участь у нових міжнародних проектах та особиста участь викладачів у міжнародних конференціях, співпраця у проектах організованих Міжнародним відділом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, особиста участь викладачів у стипендіальних проектах, організованих DAAD, ÖAD.

Інформація про міжнародну діяльність кафедри германського, загального та порівняльного мовознавства

Кафедра германського, загального та порівняльного мовознавства підтримує міжнародну співпрацю з:

- Брестським національним технічним університетом (щорічна участь у конференціях; проф. Кушнерик В.І., доц. Осовська І.М.);

- університетом м. Аугсбург (Німеччина) (у літніх програмах 2015 р. взяли участь троє студентів);

- університетом ім. Гумбольдта (м. Берлін, Німеччина) (доц. Кійко С.В., доц. Кійко Ю.Є.);

- Вільним Берлінським університетом (Німеччина) (к.ф.н. Бучко А.В.);

- Сучавським університетом (Румунія) (доц. Осовська І.М.);

- університетом Альпен-Адрія Клагенфурт (Австрія) (Осовська І.М., Олексина Л.Г.); семестрове стажування пройшли студенти Москалюк І., Андрейців І., Демчук О. та Кость О.

- На кафедрі працює лектор німецької служби академічного обліку (DAAD) Каті Бруннер, яка проводить практичні заняття з перекладу з студентами та консулює студентів щодо отримання академічної стипендії DAAD.

- На кафедрі працює лектор австрійської служби академічного обліку (ÖAD) Біргіт Добер, яка проводить практичні заняття з студентами та консулює студентів щодо отримання академічних стипендій ÖAD.

- Студенти 5 курсу спеціальності німецько-український переклад в якості перекладачів беруть участь в німецько-українському архітектурному семінарі.

- Студенти всіх курсів були волонтерами під час міжнародного літературного фестивалю Meridian–Czernowitz.

- Кость О. навчалася за програмою Еразмус Плюс в Румунії 31 вересня по 30 грудня 2015 року

- Влітку студенти навчалися на мовних курсах м. Аугсбург (3 учасників) та брали участь у німецько-українських культурних проектах «Gedankendach» (10 учасників), були слухачами літньої школи в «Академії Балтіка» (м. Фленцбург)
- Наукові контакти кафедра підтримує з GfdS (Gesellschaft für deutsche Sprache) (доц. Агапій А.П., асист. Гоян А.І., доц. Задорожна І.П., доц. Капатрук М.Д., доц. Кійко С.В., доц. Кійко Ю.Є., доц. Кудрявцева О.Д., доц. Лех О.С., доц. Найдеш О.В., доц. Осовська І.М.).

Секція німецько-український переклад

Стажування викладачів

1. Лектор DAAD раз на семестр під час канікул проводить з викладачами секції німецько-українського перекладу науково-методичні семінари, які охоплюють 30 академічних годин.
2. З 10 по 15 грудня 2015 року був проведений семінар з методики викладання перекладу, який проводила професор університету Гайдельберг (Німеччина) Крістіана Норд та в якому брали участь та отримали сертифікати усі викладачі секції.
3. Олексишина Л.Г. брала участь у німецько-українському семінарі з техніки усного перекладу в м.Полтава з 16 по 18 березня 2015 року, семінар проводив викладач Institut für Sprachen der Universität Kassel (Deutschland).
4. Заполовський М.В. проходив стажування в Інституті Буковини в м.Аугсбург (Німеччина) з 1 по 30 серпня.
5. Бартош І.А. з 13 по 17 грудня 2015 р. брала участь в австрійсько-українському семінарі для молодих викладачів німецької мови, який проводило Бюро Австрійської Кооперації у м.Львів.
6. Посейчук Д.В. проходить стажування в університеті місті Кассель (Німеччина).

7. Осовська І.М. та Олексишина Л.Г. під час візиту до м.Клагенфурт (Австрія) зустрічалися з проректором з міжнародної діяльності університету Клагенфурт пані Гессе та керівником Інституту германістики пані Зеєльбах з метою налагодження контактів в рамках програм обміну «Еразмус Плюс».
8. Олексишина Л.Г. брала участь у IV. Міжнародному форумі «Дні Австрії у Дрогобичі» та виступила на ньому з доповіддю «Соціокультурні особливості есеїв Альфреда Польша та Егона Фріделя»

Секція німецької філології

9. Шкварчук С. пройшла семестрове стажування в університеті ім. Фрідріха Шіллера (м. Йена, Німеччина) в рамках програми Еразмус Мундус з 01.10.2014 по 31.03.2015
10. Кійко Ю.Є. проходив стажування в Технічному університеті міста Берлін, а саме в Інституті мови і комунікації під керівництвом д-ра філол. наук, проф. У. Штейнмюллера з 1.03.2015 по 30.11.2015.
11. Гоян А.І. проходила стажування в університеті м. Відень з 01.07.2015 по 31.07.2015
12. Бучко А.В. проходила стажування з 15 грудня 2014 року по 15 червня 2015 року та з 10 вересня 2015 по 10 січня 2016 року в Інституті германської та нідерландської філології при Вільному університеті м. Берлін (Німеччина) завдяки проекту EuroEast від Erasmus Mundus. Науковим керівником та консультантом від приймаючого університету є проф. др. Ганс-Ріхард Бріттнахер.
13. Задорожна І.П. пройшла у жовтні 2015 р. стажування з методики викладання німецької мови як іноземної в Інституті Гете м.Мюнхен

ЗВІТ

про міжнародну співпрацю кафедри іноземних мов для природничих факультетів

Варто зазначити, що Міжнародне, наукове та науково-технічне співробітництво кафедри у 2015 році було на досить високому рівні. Успішно розвивалися міжнародні зв'язки нашої кафедри з вищими навчальними закладами Німеччини та Австрії. Наразі, за програмою сприяння науково-технічному співробітництву в Австрії перебуває асистент Барбазюк Ю.В., а к.ф.н. Ковалюк Ю.В. взяв участь у міжнародному симпозиумі філологів у Польщі.

2.11.15 проведена попередня зустріч для майбутніх академічних контактів з представником Східно-Баварської технічної вищої школи в містах Амберг і Вайден (Німеччина) Ганною Вайсмайер.

У травні 2015 р. відбулось обговорення нагальних проблем викладання англійської мови в університеті під час зустрічей з представниками Британської Ради Жанною Севастьяною (менеджер проектів з англійської мови) та Родом Болайто (Інститут мовної освіти м. Норвідж, Великобританія).

Також налагоджено тісні професійні контакти безпосередньо з Британською Радою, за підтримки якої у літніх та осінніх школах навчалися на методичних курсах **11** викладачів кафедри. Після тренінгу літньої школи з методики викладання англійської мови за сучасними міжнародними вимогами у м. Києві, Львові та Чернігові отримано сертифікати, започатковано новий кафедральний семінар «Сучасні методи викладання англійської мови за професійним спрямуванням», взяли участь у роботі загально університетських та між кафедральних семінарах з регулярними звітами на сайті університету та в соцмережах. Метою організації семінарів є пріоритетна для кафедри робота над підвищенням кваліфікації молодих викладачів, вдосконалення методики викладання іноземних мов, а також інформаційна і фахова підтримка молодих науковців у написанні статей і в науковій роботі загалом. План проведення семінарів розробляється раз у півріччя і є невід'ємною частиною загально-кафедрального плану.

У рамках реалізації плану дій багаторічного проекту Британської Ради в Україні «Англійська для університетів» на кафедрі іноземних мов для природничих факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича започатковано додатковий методичний семінар для працівників кафедри «Сучасні методи викладання англійської мови за професійним спрямуванням». ЧНУ ім. Ю. Федьковича приєднався до проекту ще на початку 2015 р. Серед учасників цього проекту – провідні вищі навчальні заклади України: Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний університет «Львівська політехніка», Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка.

Викладачі кафедри взяли участь у тестуванні за загальноєвропейською системою ARTIS, долучилися до організації роботи представників Британської Ради під час чергового етапу проекту в травні 2015 року в Чернівцях, приєдналися до обговорення нагальних проблем викладання англійської мови в університеті під час зустрічей з представниками Британської Ради Жанною Севастьяною (менеджер проектів з англійської мови) та Родом Болайто (Інститут мовної освіти м. Норвідж).

У липні 2015 р. (м. Київ) в.о. зав. каф. іноземних мов для природничих факультетів доц. О.І. Манютіна разом з зав. каф. англійської мови д.ф.н., доц. Н.Г. Єсипенко представляли наш університет на презентації звіту-дослідження провідних фахівців у галузі методики викладання англійської мови Р.Болайто та Р.Уеста, взяли участь у дискусії з представниками МОНУ і університетів-учасників проекту з подальшою розробкою і презентацією спільної позиції та плану дій щодо підвищення якості викладання англійської мови та навчальних дисциплін англійською мовою в Україні та Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича зокрема.

З метою вивчення і використання європейського досвіду, підвищення рівня міжнародної комунікації і взаємодії в освітній сфері сім викладачів кафедри відвідали семінари літньої школи Британської Ради у Пущі Водиці, Київ (28.06.15 – 11.07.15 (Манютіна О.І.), 4.07.15 – 11.07.15 (Венкель Т.В., Венкель О.В., Бортник С.Б., Унгурян О.С.)), м. Слов'янка, Чернігівський області (24.08.15 – 30.08.15 (Ковалюк Ю.В., Мрачковська Т.А.)), осінні школи у м. Києві (24.11.15 – 30.11.15 (Дрібнюк О.Т., Танасеску М.І.), Львові (1.12.15 – 7.12.15 (Черепня Ю.В., Маковійчук Л.В.)) отримали відповідні сертифікати.

За результатами стажування, з метою поширення набутих знань і досвіду викладачами проведено методичний семінар для всього колективу кафедри. З доповідями виступили: доц. О.І. Манютіна “Introduction to ESP/EAP”, Ю.В. Ковалюк “Principles of ESP Methodology”, Т.А. Мрачковська “ESP Methodology Essentials” та усі інші учасники тренінгів згідно плану дисемінації. Викладачі активно долучилися до виконання завдань, запропонованих доповідачами, жваво обговорювали важливі питання удосконалення методики викладання іноземних мов.

У підсумку дискусії запропоновано до розгляду заходи для започаткування нового й активізації існуючого міжкафедрального і міжнародного наукового співробітництва, яке відповідало б конкретним потребам і інтересам.

Обмін інформацією та знаннями, отриманими викладачами кафедри на тренінгах у рамках проекту, було продовжено відповідно до плану семінарських занять та методичної роботи кафедри, 7.10.15 проведений семінар для молодих викладачів (відповідальні за організацію – доц. Манютіна О.І., ас. Бортник С.Б.), 29 жовтня проведено міжкафедральний семінар за участю викладачів кафедри англійської мови ас. О.В. Бешлей, Т.Д. Москаль, О.Є. Вуєк, Т.В. Попович, ас. кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Томусяк А. та викладачів КІМПФ, у перспективі –

участь асистентів і доцентів кафедри у зимовій (10.01.16 – 17.01.16) школі Британської Ради.

Успішно розвивалися міжнародні зв'язки нашої кафедри з представниками кафедри англістики і американістики філологічного факультету Великотирновського національного університету імені Святих Кирила і Мефодія (Болгарія). За програмою міжнародної співпраці доцент Манютіна О.І. пройшла стажування на цій кафедрі з 5.05.2014 по 10.05.2014, що сприяло налагодженню тісних професійних контактів, обміну методичним матеріалом і навчальним та науковим досвідом.

У рамках програми міжнародного науково-технічного співробітництва асистент кафедри Барбазюк Ю.О. виграла грант на стажування в університеті Альпен-Адрія (Австрія, м. Клагенфурт), де перебувала з 01.10.2014 року, а з 6.04.2015 продовжує стажування за стипендією Ernst Machweltweit (BMWFW – Федеральне міністерство науки, дослідження та економіки), у Віденському університеті, Інститут германістики. Асистент Луканюк С.М. перебував на стажуванні у м. Ясси (Румунія), Ясський ун-т «А.Куза» за програмою RASMUSMUNDUS, асистент Данко І.В. з 21.09 по 3.10.15 стажувалася у м. Відень та м. Любек (Австрія).

К.ф.н. Ковалюк Ю.В. активно налагоджує співпрацю із закордонними колегами, у цьому році брав участь у 5-му міжнародному тижні обміну працівників у рамках програми Еразмус (проект ЕМР-АІМ), Університет ім. Микола Ромеріо, Вільнюс (Литва), 16-20 червня 2014 р., перебував у відрядженні з 28 по 30 жовтня в Інституті англійської філології у м. Вроцлав. Асистент кафедри Боцвінок Л.М. – організатор і перекладач у поїздки футбольної команди «УНІВЕРСИТЕТ» ЧНУ ім. Ю. Федьковича на чемпіонат Європи з футболу серед університетів (м.Альмерія, Іспанія) – зараз залучений до спільного україно–китайського проекту.

Конференції, семінари: Активну участь у роботі міжнародних семінарів, колоквіумів та форумів брали участь доцент Панчишина Т.А. (підготовлено 3 усних доповіді), Паров'як І.І. (участь у 2-х міжнародних колоквіумах на базі Львівського національного університету імені Івана Франка з доповідями), Шенько М.М. долучилася до докторантського колоквіуму у ЧНУ 26.11.2013 (виступ за темою «Конструкції зі значенням припущення в сучасній німецькій мові»), Паров'як І.І., Дрібнюк В.Т. виступили із доповідями на Міжнародній конференції «Актуальні проблеми романо–германських мов та перекладознавства» в ЧНУ ім. Ю. Федьковича, докторантському колоквіумі І.А. Бехти 22.04.2015.

Активно залучаються наші науковці до роботи наукових конференцій не тільки для обговорення і друку своїх результатів дослідження, а й для їх організації. Так, доцент Венкель Т.В. є постійним членом організаційного комітету міжнародної наукової конференції «Кореляційна оптика».

Планується і в подальшому активно співпрацювати в цьому напрямку з метою удосконалення практичних навиків викладання іноземної мови, підвищення рівня кваліфікації НПП, впровадження набутих знань на

практиці і збагачення кафедральної бібліотеки науково-методичною літературою з провідних методик.

Інтелектуальна власність: за звітний період науково-дослідна робота викладачів відображена у 21 статті (з них публікації у фахових вітчизняних виданнях –14, публікації у закордонних –7).

Монографія (колективна) ---

Навчальні посібники –4

Методичні роботи –

Матеріали закордонних конференцій – 4

Матеріали міжнародних конференцій - 5

Матеріали всеукраїнських конференцій– 1

Конференції, семінари: Активну участь у роботі міжнародних семінарів, колоквиумів та форумів брали аспіранти і викладачі. На кафедрі постійно працює методичний семінар під керівництвом доцента Лопатюка В.О. та асистента Бортник С.Б., а також науковий – з питань основних дослідницьких тенденцій у германському мовознавстві: семантики, фоносемантики та когнітивістики під керівництвом доц. Баланюк С.С. Засідання проходять щомісяця за затвердженням графіком. З доповідями виступали науковці: доц. Манютіна О.І., доц. Венкель Т.В., Мрачковська Т.А., Боцвінок Л.М., Ковалюк Ю.В., Шенько М.М., Данко І.В., Венкель О.В., Дрібнюк О.Т., Зварич Г.М. та ін. Викладачі беруть активну участь і в факультетському методичному семінарі.

Доценти кафедри Панчишина Т.А., Манютіна О.І., Венкель Т.В., Баланюк С.С., Гіков Л.І., Лопатюк О.В. працюють з магістрами і аспірантами, допомагаючи їм у складанні іспитів кандидатського іспиту, написанні статей і тез, у підготовці виступів на всеукраїнських і міжнародних конференціях англійською та німецькою мовами. Під керівництвом викладачів кафедри у цьому році успішно захистили дипломи іноземною мовою за своєю спеціальністю 22 студенти різних природничих факультетів університету. Також на нашій кафедрі організовано стажування викладачів інших навчальних закладів: 2015 р.: Крук А.А. (Камянець-Подільський ун-т ім. Івана Огієнка) з 23.02 по 24.02.2015, 2014 р. Моштак О.В. (Камянець-Подільський ун-т ім. Івана Огієнка), Ковальчук Я.В. (Чернівецький індустріальний коледж), Вальчук Л.М., Антошук Т.В., Потурнак М.М. (Чернівецький коледж Львівського національного аграрного університету).

Велике значення для розвитку кафедри і якісної підготовки фахівців мають зв'язки з провідними університетами і науковими установами в Україні та за кордоном. На жаль, кафедра має скромні успіхи в пошуках зарубіжних партнерів, відсутня можливість організації стажування за кордоном на постійній основі, проте за підтримки кафедри та керівництва факультету молоді науковці намагаються вдосконалювати свої знання, беруть участь у різноманітних програмах. У перспективі не менш складні завдання: розвиток наукових досліджень і зв'язків із вищими навчальними закладами та організаціями, суттєве поліпшення наукової роботи окремих

викладачів, сприяння залученню до наукової роботи нових молодих працівників.

ЗВІТ
про міжнародну діяльність
кафедри романської філології та перекладу

У 2015 році кафедра романської філології та перекладу продовжувала укріплювати партнерські зв'язки з Лотаринзьким університетом. Була укладена нова угода між ЧНУ ім. Ю.Федьковича та Лотаринзьким університетом, яка передбачає розширення її положень на різні напрямки діяльності обох закладів: обмінюватися науковими та педагогічно-методичними доробками з колективом факультету гуманітарних та соціальних наук французького університету.

За 2015 рік на цьому факультеті пройшли науково-методичне стажування впродовж двох тижнів доц. Руснак Д.А. та кфн., расист. Сатиго І.А.

Студенти 5 курсу кафедри Костишина Діана, Митрик Анна та Саган Христина навчалися тут впродовж одного семестру і здобули тут ступінь магістра, що дало їм можливість продовжити навчання у французьких вузах.

2015 року кафедра при активній підтримці посольства Франції в Україні провела в третій раз Літній університет для молодих викладачів французької мови вищих навчальних закладів України, в якому взяли участь викладачі кафедри. Роботу Літнього університету забезпечували викладач із Франції Ліз ле Лем та співробітниця французького посольства Жан Ель Мрабе. За підсумками роботи Літнього університету слухачі отримують сертифікати посольства Франції про проходження міжнародного стажування та можливість продовжити науково-методичне стажування в Лотаринзькому університеті впродовж двох тижнів.

Доцент кафедри Кутасевич Г.Я. здобула грант для тривалого науково-методичного стажування в Паризькому Альянс Франсез. К.ф.н., асист.каф. Сопилук Н.М. виграла конкурс в Україні на стипендію посольства Франції, що дало їй можливість пройти місячне наукове стажування в Паризькому університеті №3.

У 2015 році кафедра вперше налагодила партнерські зв'язки зі Школою «Кампус Магнолія» при університеті Камеріно (Італія) і 3 студенток 4 курсу Демянчук Яна, Батрановська Крістіна, Андрюк Ольга були відібрані за конкурсом, проведеним цією Школою, на місячні курси інтенсивного вивчення італійської мови та культури.